

[Poul Schlüter.]

renceregulerende aftaler, skranker, der er acceptable både fra et bygherre- og et håndværkersynspunkt. Denne svære opgave er efter min gruppes opfattelse i alt væsentligt løst af lovforslaget med hensyn til håndværkerarbejderne.

Vi anser det for et betydningsfuldt fremskridt i retning af at hindre urimelig regulering af konkurrencen, at adgangen til forhåndsregulering i henhold til lovforslagets § 5 helt forbydes. Konsekvensen af dette totale forbud er efter forslaget, at der i almindelighed gælder en adgang til at udskyde bud, der efter visse kriterier kan anses for for lave. Det må vist erkendes, at det er uhyre vanskeligt klart og alment gældende at formulere kriterier for, hvad der med rette kan anses for illoyale bud, som helst både set fra en bygherres synspunkt og fra en tilbudgivers synspunkt må kunne afvises.

Det er en aldeles afgørende forskel fra den hidtidige udskydelsesordning, at lovforslaget ikke giver grundlag for at refusere et bud, der ikke inkluderer en egentlig for-tjeneste. Vi kan tiltræde, at den foreslåede formulering tager sigte på, at der i højere grad end efter den nuværende ordning tages hensyn til de enkelte virksomheders individuelle interesse i at overtage et arbejde også under hensyn til virksomhedens beskæftigelsesmæssige stilling. Reguleringernes prisforhøjende virkninger er utvivlsomt begrænset meget betydeligt på grundlag af det nye kriterium for udskydelsesretten.

Den ærede socialdemokratiske ordfører behandlede nogle undersøgelser over prisfordyrende virkninger, som har været en følge af den hidtil gældende ordning, hvilke undersøgelser har været behandlet i licitationskommissionen. Den ærede ordfører gjorde gældende, at den nuværende ordning har medført en fordyrelse på rundt regnet 10 pct. af licitationsbuddene. Jeg mener ikke, at det er berettiget i bred almindelighed at låne røst til et sådant synspunkt. Den ærede ordfører overser efter min opfattelse, at man i den udstrækning, der har været tale om udskydning af illoyale bud, har foretaget en udskydning, der har hvilet på saglige synspunkter. Men at den gældende ordning i visse retninger har været prisfordyrende, kan der vist gives bred tilslutning til.

Der er grund til at tro, at udskydelsesrettens anvendelse i praksis vil blive stærkt nedsat som følge af forslaget princip om, at retten fremtidig ikke kan udøves af organisationerne, men alene på det grundlag, at det er de bydende selv, som har tilsluttet sig de gældende aftaler, der begærer udskydningen.

Vi kan fra mit partis side tiltræde, at udskydningen ved offentlige licitationer ligesom efter den nuværende ordning ikke skal kunne finde sted, dersom der er færre end 3 bydende. Derimod er jeg ikke overbevist om, at forslaget rammer rigtigt med formuleringen i § 4, stk. 2, punkt 5, om, at udskydning ved bundne licitationer ikke kan foretages, dersom der er færre end 5 deltagere. Det vil jo være uhyre sjældent, at der i almindelige licitationer, som er bundne, rettes indbydelse til eller rettere modtages bud fra flere end 4 deltagere. Reglerne i dette stykke vil derfor rent praktisk betyde, at der i det overvejende antal licitationer ikke gives nogen som helst mulighed for at udskyde illoyale bud. Jeg går ud fra, at dette spørgsmål kan blive genstand for en nærmere drøftelse i udvalget.

Lovforslagets regler med hensyn til beskyttelse af licitationsbud, begrænsningen af anvendelse af samarbejdsforbehold og de såkaldte åbningsforbehold er efter min mening fremskridt, som bygherrerne er vel tjent med. Hvis den lovgivning, som folkettinget nu har til behandling, efter sin gennemførelse viser sig ikke at tilgodese alle rimelige ønsker om at begrænse konkurrencereguleringerne, er der jo adgang til inden alt for længe at foretage en revision af loven. Jeg hilser med tilfredshed, at lovforslagets tekst indeholder en bestemmelse om, at folkettinget i samlingen 1968-69 på ny skal behandle denne lovgivning.

Det er efter de nuværende regler meget almindeligt, at der mellem dem, der agter at indgive tilbud, afholdes forhåndsmøder, for at man kan drøfte tilbudsgrundlaget. Disse møder har bygherrerne altid betragtet med megen mistillid. I den højtærede ministers fremsættelse gives der udtryk for, at det vil være foreneligt med lovforslaget, at sådanne forhåndsmøder også i fremtiden bliver holdt. Ministeren giver dog udtryk for, at det må være en betingelse, at udbyderen får adgang til at deltage i disse møder.